

Üzenetek a kertből

Az idén Budapesten, a Hungexpo Budapesti Vásárközpontban rendezték meg a szakmák Európa-bajnokságát, az EuroSkills 2018 versenyt. Hazánkat először képviselte versenyző a kertépítés kategóriában. A felkészítésben és a verseny szervezésében résztvevő szakemberekkel, valamint a versenyzőkkel beszélgettünk a tapasztalatokról és a versenynek a szakképzésben betöltött szerepéről.

A komoly értéket jelentő zöldfelület nagyon sok városi problémára is megoldást adhat.

A kertépítő szakágban a főlkészülést több szervezet, így a Makeosz (Magyar Kertépítők Országos Szövetsége), a Makesisz (Magyar Kertészeti Szakképző Intézmények Szövetsége), illetve

az AM KASZK (Agrárminisztérium Közép-magyarországi Agrár-szakképző Központ) is támogatta. A verseny kezdetéig tartó száznapos intenzív felkészülési szakaszban ők adták a szükséges hátteret, infrastruktúrát. Vincze Tamás okleveles kertészmérnök, a Magnolia Art Kertépítő Kft. ügyvezetője az EuroSkills verseny során workshop managerként dolgozott. A versenykert koncepciójáról, a versenytapasztalatairól kérdeztük.

A versenyzők által megépítendő kert terveit a Zöldebb Városokért Non-profit Kft. a Green City alapelvek szerint készítette el. Mire szerették volna fölhívni egy ilyen kerttel a szakma és a közönség figyelmét?

Szerettünk volna eltávolodni attól a dekorációskertvonalattól, aminek szépsége láttán mindenki örömeiben mosolyog. Azt a mondanivalót akartuk az előtérbe hozni, hangsúlyozni, hogy a komoly értéket jelentő zöldfelület nagyon sok városi problémára is megoldást adhat azon kívül, hogy szép, használható, látványos. Olyan városi gondokra utalok például, mint a hőszigetetések, a porszennyezettség, vagy a vilámáradások, ahol a vízmenynyiség elnyeléséhez nincs elegendő csatorna-rendszer. Mindezeket segíthetnek a zöldfelületek, amelyek viszont

kifejezetten igénylik az áradás szempontjából káros csapadékot. Minderre az egyetlen megoldás a zöldfelületek kialakítása lehetne, akár még olyan kis méretben is, mint ez a harminc négyzetméteres tetőkert.

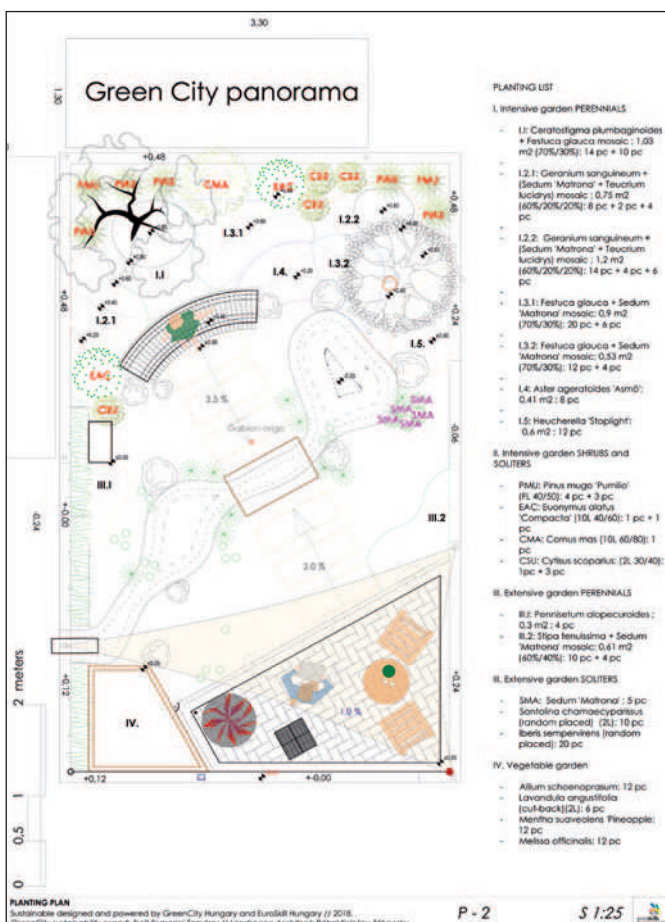
• Miket emelne ki ebből a kertből?

A versenykertben megjelenik a borostyánfal, mint vertikális zöldfal, illetve egy kavicsos, fenntartható drénrendszerű (SUV) terület, ahol az esőcsatornából kifolyó víz és a felszíni vizek elszikkaszthatók. Helyi bányából származó kavicsot használtunk, nem külföldit, és jelentős mennyiségben újrahasznosított anyagokat is beépítettünk a kertbe. Az alkalmazott növények legalább 30-40 százaléka őshonos, a többi pedig klímaadaptív volt, vagyis elviseli a tetőn kialakuló környezeti viszonyokat. A zöldtető területének kevesebb mint egyharmada volt csak öntözött. Ez is fontos, így sok vizet lehet megtakarítani. A szépség fontos a szemnek, kellene intenzív részek, de a fenntarthatóság szempontjából az is lényeges, hogy ne kelljen a kert teljes területét öntözni.

Ez a kert nemcsak az embereknek, hanem a növény- és állatvilágnak is készült. Volt benne rovarhotel, amit a versenyzőknek különböző anyagokkal kellett megtölteniük. Volt madárodú és a megporzó rovarfajok számára nektárt és pollent termelő növényzet is. Egy kicsi fűszer- és zöldségeskert is helyet kapott benne, ami azt sugallja, hogy mindenki meg tudja termesztetni a konyhát

▲ A versenykert látványterve

▲ **A növénykiültetési terv.**
A versenykert tervezői Kalotay-Záhoczky Réhel okleveles tájépítész és Somorjai-Tamássy Zsolt, Green City-szakértő

ra való zöldsegeit vagy a fűszereit akár kis helyen is. Szóval kis oázis az embernek és a természet minden lakójának.

• Mi volt a kert üzenete?

- A Green City-konceptiójú kerttel azt szerettük volna megmutatni, hogy a kertészek nemcsak szépen tudnak zöldíteni, hanem valamilyen szinten a felsorolt problémákra is megoldást kínálnak a munkájukkal. Ha sok ilyen harminc négyzetméteres, hasonló elvek szerinti kert jönne létre, az már meghatározó előrelépés lenne a városi szövetben, több száz focipálya, vagy sok-sok Városliget nagyságú élő zöldfelületet tudnánk visszacsempészni a településeinkre. Ez nemcsak szebbé, de élhetőbbé is tenné az életünket, tiszta levegőt és az emberek számára ingyenes ökológiai szolgáltatásokat adva. Az lenne a jó, ha a magánkertek és parkok nem elszigetelt egységek lennének. Ha együtt lélegeznének a környező tájegységekkel, erdőkkel és mezőkkel, zöldfolyosók hálózatába kapcsolva léteznének, akkor egymást erősítve nagyobb rendszert képeznének. Így komplexen értelmezve a városi és a globális problémákra is hatékony választ adhatnánk, legfőképp a klímaváltozásra.

• A döntéshozók számára is egyértelmű ez?

- Be kell mutatnunk például, hogy az özönvízszerrű esőzések miatt nem kell megnövelni az épületek tetejéről a vizet levezető csapadécsatornák méretét, mert meg tudjuk úgy oldani például a vízvezetést, hogy zöldfelülettel megszakítjuk a víz útját és ott elszikkasztjuk. Így nem kell sok milliárdot költeni a csapadécsatorna bővítésére. Ha vannak adataink arról, hogy hány légúti megbetegedést okoz egy városban a porszennyezés és számszerűsítjük annak gyógyítási költségét, akkor elmondhatjuk, hogy a gyógyítási költségek

A nemzetközi zsűri minden nap értékelte az elvégzett feladatokat

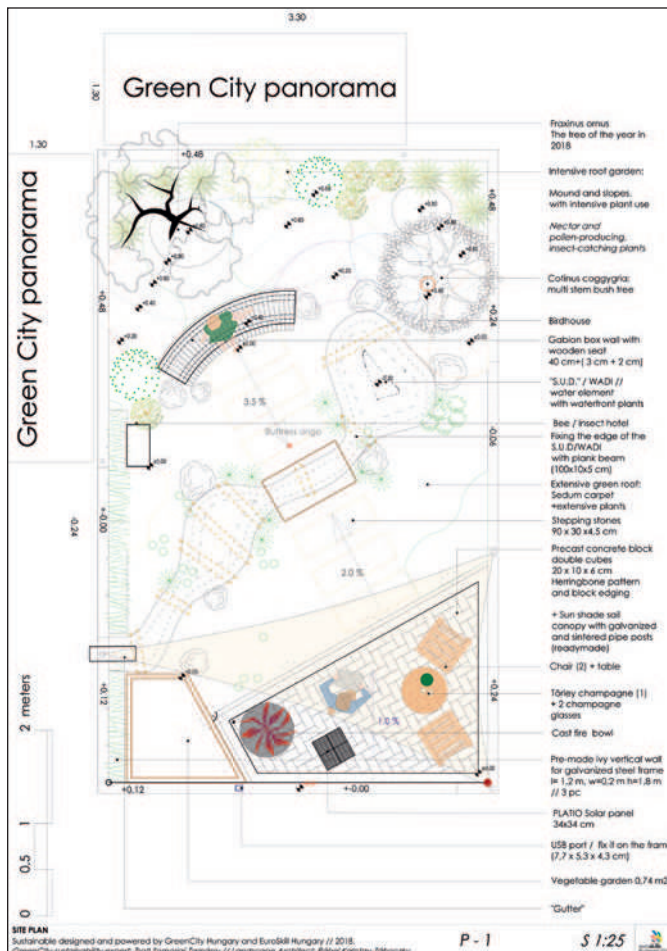
és a munkaidő-kiesés csökkenése valójában a zöldbefektetés megtérülése, nem is akármilyen mértékben. Nyugat-európai tanulmányokban azt írják, hogy hatszáz százalékos. Be kell bizonyítanunk, hogy mit ad a zöldfelület, milyen a megtérülése. A döntéshozók azt nézik, mi mennyibe kerül, mi miért gazdaságos számukra. Ha tisztában lennének ezzel, és a zöldfelületek szolgáltatásait pénzben is kifejeznék, akkor egyértelmű lenne a fenntartható kert anyagi haszna és értéke. Ezzel egyensúlyba kerülhetne a létesítésének költsége a valós teljesítményével. Ez is a versenykert üzenete.

• Csökken a zöldfelületek nagysága, erről is érdemes beszélnünk.

- Angliában azt tapasztalták, hogy nem azért csökkennek a városi zöldfelületek, mert beépítik a parkokat, hanem azért, mert a városi emberek folyamatosan csökkentik a saját zöldfelületeiket. A második, harmadik autó miatt mind nagyobb területet

Kertépítészeti terv

▼ Az elkészült versenykert

MEGYESI ÉVA ÉS A MAKEOSZ FELVÉTELEI

Üzenetek a kertből

Nem tananyagot kell megtanítaniuk, hanem tudást kell átadniuk.

burkolnak le a telkükön, a kis szerszámtárolóból nagy lesz. A fővárosi zöldfelület 10-15 százalékos csökkenése nemcsak abból ered, hogy beépítenek részeket a Városliget

és a Népliget területéből, hanem abból, hogy mindenki csak néhány négyzetméternyit leburkol különböző céllal a saját kertjéből.

• Mit jelentett önnek ez a verseny?

– Nagy szervezési feladat volt, amit azért csináltunk, hogy minél több fiatal jöjjön el, és kedvet kapjon a kertépítési szakmához. Sokat ad a diákoknak, a tanároknak és a nemzeti csapatok felkészítőinek is, hisz' magukkal viszik ennek a rendezvénynek a gondolatiságát. Sok emberre hatott ez a kert, és reméljük, hogy sok fiatalnak dobbant meg a szíve a kertépítők versenystandjai előtt, végül pedig sokan gondolják, vagy mondják majd, hogy én is ilyen szépet akarok alkotni, én is kertépítő leszek.

• Milyennek látja a versenyzők felkészültségét?

– Az EuroSkillsre való felkészüléshez általában 1,5-2 év áll a versenyzők rendelkezésére, a magyar indulóknak csak fél évük volt rá. Aki itt versenyzett, az már Európa legjobbjai között van. Az, hogy otthon ki mit tud, az nem számít, csak az, amit versenykörülmények között tesznek, amikor időre kell dolgozni, pontozzák a munkájukat, sokan nézik és szurkolnak nekik, közben pedig folyamatosan ellenőrzi őket a zsűri. Az alapelvárás, hogy jó minőségben dolgozzon és ismerje a szakmáját. Itt az számít, hogy versenykörülmények között meg tudja-e valósítani a feladatot. Akik korábban már versenyeztek, azoknak könnyebb a dolguk, mert az időrendiség és sok más gyakorlat már rutin, arra már nem kell figyelniük. A magyar versenyzők saját szabadidejükből mentek el külföldre a felkészülési idő alatt, asztalosoknál tanultak, sokat gyakoroltak a szakiskolában, cégeknél voltak gyakorlaton.

Felkészítőtanáraikkal együtt a saját energiájukat tették abba, hogy az országot, a hazájukat képviseljék. Igazán büszkék lehetünk a két magyar versenyzőnkre, *Pap Leventére* és *Pintér Mártonra*, valamint a felkészítő szakértőjükre, *Gódorné Hazenauer Zitára*.

Azt még tudnunk kell, hogy a kertépítő volt az EuroSkills verseny egyik legbonyolultabb, legösszetettebb feladatot megoldó szakmája. A versenyzőknek 350-féle anyaggal, eszközzel kellett dolgozniuk, más szakmáknál ez jóval kevesebb volt. A ver-

▲ *Kalotay-Záhoczky Ráhel* okleveles tájépítész, a versenykert egyik tervezője és *Vincze Tamás* okleveles kertészmérnök, workshop manager

senyzők a kerttervet a helyszínen láthatták először, más szakmákban a feladatok általában 70 százaléban már ismertek voltak, csak 30 százalékos volt a változtatás a versenyre.

Megyesi Éva

Észt példa

Raili Laas, az EuroSkills kertépítőverseny főszakértőjeként (Chief Expert) és egyúttal az észt csapat felkészítőtanáraként érkezett Budapestre. A jövő évi WordSkills világversenyen is ő lesz a főszakértő. Észtország 2011 óta vesz részt a versenyeken, ez volt a hatodik alkalom számukra.

Az országok csapatai a felkészülés ideje alatt sokat dolgoznak együtt, így több tapasztalatot tudnak átadni egymásnak. Ez nemcsak a csapatok, de a szakértők munkamínőségét is növeli, tudtuk meg a szakembertől. A megépítendő versenykertet mindig a rendező ország tervezi meg, vannak azonban kötelező elemek, amelyeknek szerepelniük kell benne. A kert jól tükrözi az adott országot, annak kultúráját, a szakembereket foglalkoztató gondolatokat. A versenyen minden nap az előre megadott feladatrészeket kell befejezniük a fiataloknak, amit aznap este értékeli a zsűri. A munkafolyamatokat is pontozzák, majd azokat összesítik, és minden nap végén feltöltik a pontszámokat központi rendszerbe.

Raili Laas úgy gondolja, hogy országának ott kell lennie ezeken a versenyeken, mert fontos, hogy fiatal szakembereik mindig tudjanak a szakma újdonságairól, és ennek köszönhetően az észt kertépítők a „topon legyenek”. Észtország kis ország, jól kell népszerűsíteniük a szakmát, hogy legyen utánpótlás a kertépítésben. Ezt a versenyt jól el lehet mesélni, ezt a sikert könnyű népszerűsíteni. Emellett nagyszerű lehetőség a szakemberek együttműködésére is, emelte ki *Raili Laas*.

Észtország az elmúlt évtizedben alapjaiban átalakította szakképzési rendszerét kompetenciaalapú képzéssé. Megkérdezték a cégeket, hogy milyen képességekre, milyen szakemberekre van szükségük, és azt vették alapul. A folyamat azonban nagyon lassú, hallottuk, évek kellenek hozzá. Először a tanároknak kell változniuk, mert nekik már nem úgy kell tanítaniuk, ahogy őket tanították. Ez tőlük is új kompetenciákat igényel. Az új rendszerben az életen át tartó tanulás hívei, nem akarnak mindent egyszerre megtanítani. A tantervet teljesen átalakították, annak lényeges eleme, hogy a tanárok fejben változzanak meg, hogy nem tananyagot kell megtanítaniuk, hanem tudást kell átadniuk. A munkahelyeken egyik napról a másikra kell meghatározni a következő napi feladatot, így az iskolában is folyamatos kommunikációra van szükség. Mindenkitől azt várják el, amiben a saját szintjén jó. A diáknak nem azt mondják, hogy rossz valamiben, hanem azt hangsúlyozzák, amiben a maga szintjén jó.